

T a r k a s t u s k e r t o m u s .

Suomen Maatalous-Osake-Pankin takurahaston asettaneiden
pankkien luottamusmiehinä olemme viime ja tämän kuun kuluessa
toimittaneet seikkaperäisen, ensinmainitun pankin myöntämiä
luottoja sekä muita sijoituksia käsittävän tarkastuksen seuraava-
van ohjelman mukaisesti.

Sittenkun pääjohtaja Suomalainen toimeen astuessaan oli
antanut määräyksen kaikille Suomen Maatalous-Osake-Pankin kont-
toreille valmistaa täydelliset luettelot kussakin konttorissa
myönnettyistä vähintään 25.000 markan määräisistä luotoista se-
kä selostuksen niiden vakuuksista ja konttoreita tämän lisäksi
oli kehoitettu huomioimaan ne pienemmätkin luotot, jotka katsot-
tiin epävarmoiksi, sekä tekemään ehdotuksensa tarpeellisiksi
poistoiksi, asetettiin nämä luettelot, yhteensä 42 vihkoa, käy-
tettäväksemme. Ryhdyimme niiden perusteella työhön, jonka kes-
täessä jatkuvasti kohta kohdalta neuvoteltiin pääjohtaja Suoma-
laisen ja johtokunnan muiden jäsenten sekä haarakonttorien tar-
kastajan tuomari Siltasen kanssa. Tämän työn tulokset, joita
pariin konttoriin - Hyvinkäeseen ja Lauttakylään - nähden vielä

tarkistettiin paikallisolojen erikoistuntijain avulla, käyvät
ilmi seuraavasta.

Aluksi merkittiin että konttorien vuoden vaihteessa ehdot-
tamit poistot, joita kumminkaan ei vielä silloin tehty, eivät
enää esiintyneet luetteloissa. Nämä poistettavat ovat määräl-
tään pyörein luvuin 8.7 miljoonaa markkaa.

Luetteloissa esiintyvistä luotoista, jotka osittain jo
ovat tuottaneet tappioita ja osittain ovat sen laatuksia että
niistä todennäköisesti tappioita on odotettavissa, on eri sarak-
keisiin tehty vastaavat merkinnät, joista lähinnä viimeiseen
sarakkeeseen sisältyvät ovat luottamusmiesten harkinnan mukai-
set lisät konttorien ehdottamiin poistoihin. Viitaten luettelo-
ihin, mitä yksityiskohtiin tulee, otamme tähän tappioita ja epä-
varmoja luottoja koskevan yhdistelmän:

1) Maaseutukonttorit:

Alajärvi	Smk. 1.761.000:-;	Hyvinkää	Smk. 1.358.000;
Hämeenlinnan	" 1.400.000;	Iisalmi	" 323.000;
Joensuu	" 31.000;	Juva	" 1.000;
Jyväskylä	" 176.000;	Kauhajoki	" 96.000;
Keuruu	" 51.000;	Kiviniemi	" 2.100.000;
Konnevesi	" 935.000;	Kuopio	" 641.000;
Lappeenranta	" 4.000;	Lapua	" 176.000:-
Lauttakylä	" 482.000;	Mikkeli	" 2.691.000:-
Nilsinä	" 9.000;	Oulu	" 440.000:-
Pieksämäki	" 329.000;	Pori	" 7.000;
Pälkäne	" 113.000;	Savonlinnan	" 130.000;

Tampere	Smk.	228.000;	Tervajoki	Smk.	281.000;
Wiipuri	"	79.000;	Ylistaro	"	181.000:-

Yhteensä Smk. 14.086.000:-

2) Pääkonttori Smk. 10.360.000:-

Jo koituneiden ja nykyisestä luotonannosta käsityksemme mukaan vielä todennäköisesti koituvien tappioiden yhteismäärä on siis vähän yli 33 miljoonaa markkaa.

Saataviensa turvaamiseksi on pankki katsonut olleensa pa-koitettu huutokaupoissa ostamaan noin viitisenkymmentä kiinteistöä, niiden joukossa pari kaupunkitaloakin sekä tonttimaata, rakennettua ja rakentamatonta Hyvinkäässä ja Tuusulassa. Suuremmat kiinteistöt on järjestetty osakeyhtiöiksi, ollen osakkeet toistaiseksi pankilla. Ministeri Linna, jonka valvonnan alaisia puheenalaiset varsinaiset maanviljelystilat ovat, on niistä antanut meille tietoja. Olemme harkinneet että tässä momentissa kosketelluista kiinteistösijoituksista, määrältään noin 20 miljoonaa markkaa, mahdollisesti voi, kun niitä aikanaan ruvetaan muuttamaan rahaksi, koitua noin 30 % tappio, vastaten suunnitteen noin kuutta miljoonaa markkaa.

Varsinaisiin pankikiinteistöihin sijoitettu pääoma antaa 7 % koron.

Kun kaikki tappioita tai tätä nykyä tappionvaaraa edustavat erät lasketaan yhteen, on tulos noin 40.000.000 markkaa.

Ottaen huomioon että pankin omat rahastot, osakepääomaa

lukuunottamatta, mutta tämän vuoden todennäköinen voitto mu-
kaan otettuna, hyvin riittävät niihin poistoihin, jotka sen ny-
kyinen luotonanto jo on aiheuttanut tai joltisellakin varmuudel-
la voidaan katsoa vielä aiheutuvan, sekä että pankin kannatta-
vaisuus näyttää tyydyttävältä, pidämme velvollisuutenamme nimen-
omaan todeta että pankki on elinvoipa.

Laskelmissamme olemme sivuuttaneet sen 5,2 miljoonan mar-
kan määräisen luoton, joka hallintoneuvoston jäsenten yhteis-
vastuulla on järjestetty pankin Maataloussäätiön nimeen ja jota
on käytetty pankin omien osakkeiden ostoon. Mainitun luoton syn-
ty ei ole ollut voimassa olevan lain ja terveen pankkitoiminnan
periaatteiden mukaista, eikä sen jatkuva pysyttäminen nykyises-
sä muodossaan voine tulla kysymykseen. Oletamme että tämä luotto
ennen ensi tilinpäätöstö tavalla tai toisella saadaan pois pan-
kin kirjoista.

Helsingissä huhtikuun 15 päivänä 1933.

Eino Grösta

Werner Sjöström

Laurentius